

Návrh

na řešení situace vzniklé po zamítnutí žádosti obchodní společnosti Univerzita Jana Amose Komenského Praha, s.r.o., o akreditaci na dostudování stávajících studentů navazujícího magisterského studijního oboru „Speciální pedagogika - učitelství“

Žádost UJAK o akreditaci na dostudování stávajících studentů pouze v minimální míře reflektovala neuspokojivou situaci v personálním zajištění, v organizaci studia i v zabezpečení odborných praxí a vedení diplomových prací. Současný stav zajištění studijního programu neumožňuje dostudování stávajících studentů v odpovídající kvalitě. Akreditace magisterského programu Speciální pedagogika končí 25. 4. 2015, přičemž akreditace oboru „Speciální pedagogika – učitelství“ v rámci tohoto programu skončila již 31. 12. 2014.

Vzniklý problém, tj. zajištění dostudování stávajících studentů musí přednostně řešit UJAK, která nese plnou odpovědnost jak za vzniklý problém, tak za dotčené studenty. Podle zákona o vysokých školách, § 80 odst. 4 je UJAK povinna zajistit možnost pokračovat ve studiu stejného nebo obdobného studijního programu na téže nebo jiné vysoké škole. AK se nicméně bude vyjadřovat ke kvalitě zvolených řešení. Současná situace (tj. probíhající akademický rok a nemožnost nabídnout studijní místa na veřejných školách od letního semestru) dává jen omezené možnosti řešení. Aby mohla Akreditační komise případně souhlasit s akreditací na dostudování, musí být zajištěna minimální odpovídající kvalita studia. Je třeba rozvrhnout řešení nastalé situace do několika etap; přednostně je třeba řešit situaci studentů závěrečného ročníku studia (přibližně 400 studentů), v druhé etapě pak dalších studentů.

Opatření ve vztahu ke studentům 2. ročníku

- A) Vytvořit konsorcium fakult, na nichž je realizováno studium speciální pedagogiky ve vysoké kvalitě (pracoviště s platnou akreditací doktorského studijního programu), které by nominovalo panel expertů, kteří by supervidovali případné dokončování studentů. Jde o prověření, zda jejich dosavadní studium (včetně praxe a práce na diplomním projektu) probíhalo v kvalitě obvyklé pro magisterské studium.
- B) Tento expertní panel by posoudil studium jednotlivých studentů (absolvované předchozí studium a vykonané zkoušky (případně uznané a proces jejich uznávání), jejich odbornou praxi – zda byla konána na adekvátním pracovišti pod vhodným odborným vedením, zadanou diplomovou práci – nakolik je obsahově a metodologicky adekvátní magisterskému studiu a zda je vedoucím práce pracovník s vědeckou hodností či odborník z praxe, jehož významná odbornost je prokazatelná).
- C) UJAK připraví pro práci tohoto panelu nezbytné podklady – informace o praxi studentů na odborných pracovištích (pracoviště, pracovník vedoucí praxi – jeho erudice a spolupráce s UJAK), o externích vedoucích diplomových prací (pracoviště, vzdělání a dosavadní praxe vedoucího práce) – viz též bod F, G. UJAK bude hradit náklady činnosti tohoto panelu.
- D) Studenti, jejichž dosavadní studium expertní panel posoudí jako bezproblémové, budou moci ukončit studium v obvyklém termínu (červen 2015); u studentů, u nichž byly shledány nedostatky v dosavadním průběhu studia, nebo jejichž praxe či diplomová práce nebyla vedena v potřebné kvalitě, bude navržena náprava nedostatků, doplnění odborné praxe, či změna vedoucího diplomové práce. Tito studenti, pokud stihnou případné problémy vyřešit do konce roku 2015, by mohli ukončit studium v podzimním, resp. zimním termínu (září, prosinec 2015).

Opatření ve vztahu ke všem ročníkům

- E) Aby ukončování studia bylo transparentní a kvalita studia mohla být kontrolována, musí být všechny práce, které prošly obhajobou, spolu s posudky a výsledkem obhajoby pod kontrolou odborné veřejnosti (což také odpovídá dikci zákona o vysokých školách) – zpřístupněny na webových stránkách UJAK.
- F) UJAK provede konsolidaci praxí, zahájí řízení kvality praxí – předloží a zveřejní systém kontroly kvality odborného vedení praxí, uvede, jak je zajišťována průběžná kontrola kvality a skutečná realizace požadovaného počtu hodin praxe ze strany pracovníků UJAK, za tímto účelem personálně posílí skutečnou, nikoli pouze formální odbornou garanci praxí.
- G) U externích vedoucích diplomových prací UJAK doloží jejich vzdělání, dosavadní praxi a vědeckou kvalifikaci, nebo prokáže jejich expertnost v praxi. Prokáže jejich smluvní vztah k UJAK. UJAK neprodleně zahájí skutečné vedení svých externích vedoucích diplomových prací, nebude jejich seznámení se s metodologickými, formálními a organizačními požadavky na diplomové práce ponechávat dobrovolnosti.
- H) Vedle přednášek je třeba vzhledem k povaze studijního oboru, který vyžaduje osvojení didaktických a diagnostických kompetencí, zajistit řádnou práci studentů v seminárních skupinách bez ohledu na formu studia. Velikost seminární skupiny musí umožňovat dialogický způsob výuky se zapojením všech studentů v dané skupině. Velikost skupiny proto nesmí překročit počet 30 studentů.

Navržené řešení by mohlo vést k akreditaci na dostudování do 31. 12. 2015 a nezakládá automatickou možnost prodloužení akreditace na dostudování a dostudování všech stávajících studentů (zejména těch, kteří teprve zahájili studium). Navrhovaná realizace kontroly kvality dokončovaného studia by po první etapě byla vyhodnocena a bylo by posouzeno, kolik studentů v studijním oboru zůstává a jaké mají šance na dostudování. (Lze předpokládat, že od dalšího akademického roku by mohly vzniknout vzdělávací příležitosti pro tyto studenty i na jiných vysokých školách. Pro reálnou možnost stávajících studentů UJAK těchto případných příležitostí využít bude potřeba zvážit financování těchto studentů.)